

Republika e Kosovës
Republika Kosovo -Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Legjislatura VI
Sesioni pranveror

Kuvendi i Republikës së Kosovës, në mbështetje të nenit 65.9 të Kushtetutës së Kosovës dhe nenit 52 të Rregullores së Kuvendit, pas debatit parlamentar të zhvilluar në Seancën plenare, të mbajtur më 18 prill dhe më 31 maj 2018, sipas kërkesës së deputetes Teuta Haxhiu e mbështetur nga deputetët tjerë nënshkrues dhe të harmonizuara me grupet parlamentare, nxjerr këto:

REKOMANDIME

1. Qeveria e Republikës së Kosovës obligohet të mbrojë secilën fëmijë nga përmbajtje të dhunshme dhe të dëmshme për zhvillim, duke siguruar që institucionet përgjegjëse të ofrojnë internet të sigurt për shkolla, duke përfshirë vendosjen e filtrave dhe kufizimeve në faqe që përmbajnë përmbajtje joadekuata për fëmijë.
2. MASHT, DKA, shkollat organizojnë aktivitete vetëdijesuese për prindër, mësimitdhënës dhe nxënës për rreziqe që vijnë nga keqshfrytëzimi i internetit.
3. Të organizohen trajnime obliguese për zhvillimin e kapaciteteve të mësimitdhënësve për përdorimin e TIK-ut në shkolla dhe mbrojtje nga rreziqet në internet.
4. Udhëzuesit për përdorim të sigurt të internetit të promovohen dhe mësimitdhënësit të obligohen që t'i shfrytëzojnë si burime alternative gjatë procesit të mësimitdhënies.
5. Hartimi i rregulloreve në nivel shkolle që të rregullojë çështjen e përdorimit të internetit brenda hapësirave shkollore.
6. Shërbimet profesionale brenda shkollës të krijojnë mekanizma për të adresuar dhënën që buron nga keqshfrytëzimi i internetit, fuqizimi i ekipeve për ndërmjetësim mes bashkëmoshatarëve.
7. Plani zhvillimor i shkollës të plotësohet me masa dhe veprime konkrete për rritjen e sigurisë në shkollë, duke përfshirë masa konkrete për parandalimin e dhunës nga keqshfrytëzimi i internetit.
8. Të organizohen debate dhe programe edukative nëpër televizione nacionale dhe në media të tjera, me qëllim të vetëdijesimit të popullatës për përdorimin e drejtë të internetit.

9. Këshilli i prindërve dhe familjarëve nga ana e profesionistëve të punojnë me fëmijë për monitorim të fëmijëve gjatë përdorimit të internetit për të siguruar përdorim të drejtë të internetit nga fëmijët.

10. Të vetëdijesohen prindërit dhe t'i monitorojnë fëmijët që të mos përdorin informata të rrejshme për të hapur profilet e tyre si të rritur, pasi që shumica e kompanive të rrjeteve sociale e kanë të rregulluar çështjen e profileve për të rritur nën moshën 14-vjeçare, dhe

11. Të sanksionohet me ligj shantazhi i fëmijëve në rrjetet sociale dhe ruajtja e privatësisë së fëmijëve gjatë përdorimit të internetit.

Nr. 06/00-588
Prishtinë, 31.05.2018

Kryetari i Kuvendit:

Kadri VESELI

Rekomandimet u dërgohen:

- Qeverisë së Republikës së Kosovës,
- Grupeve parlamentare dhe
- Arkivit të Kuvendit.

Republika e Kosovës
Republika Kosovo -Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština-Assembly

VI. Saziv
Prolećna sesija

Skupština Republike Kosova je, na osnovu člana 65.9 Ustava Kosova i člana 52 Poslovnika Skupštine, nakon vođene parlamentarne rasprave u plenarnoj sednici, održanoj 18. aprila i 31. maja 2018, na zahtev poslanice Teuta Haxhiu, održanom od drugih poslanika potpisnika i u usklađivanju sa parlamentarnim grupama, donela sledeće:

PREPORUKE

1. Vlada Republike Kosovo je dužna da štiti svako dete od nasilnog sadržaja i štetnog za razvoj, obezbeđujući da nadležne institucije obezbeđuju siguran internet za škole, uključujući postavljanje filtera i ograničenja na sajtovima koji sadrže neprikladan sadržaj za decu .
2. MONT, ODO, škole organizuju aktivnosti za podizanje svesti roditelja, nastavnika i učenika o rizicima koji dolaze od lošeg korišćenja interneta.
3. Organizovati obaveznu obuku za razvijanje sposobnosti nastavnika da koriste TIK-a u školama i zaštitu od opasnosti na internetu.
4. Uputstva za bezbednu upotrebu interneta da se promovišu i nastavnici su obavezni da koriste alternativne izvore u toku nastavnog procesa.
5. Izrada pravilnika na nivou škole za regulisanje pitanje upotrebe interneta u prostorijama škole.
6. Stručne službe unutar škole da stvaraju mehanizme za adresiranje činjenice koja potiče od zloupotrebe interneta, osnaživanje timova da posredovanje između vršnjaka.
7. Razvojni plan škole ispuniti sa konkretnim merama i akcijama za povećanje bezbednosti u školama, uključujući i konkretne mere za sprečavanje nasilja od zloupotrebe interneta.
8. Organizovati debate i edukativne programe u nacionalnim televizijama i u drugim medijama, sa ciljem podizanja svesti stanovništva za pravilno upotrebu interneta.

9. Savet roditelja i članovi porodice da rade sa stručnjacima i sa decom za monitorisanje dece tokom korišćenja interneta radi osiguranja pravilne upotrebe interneta od strane deteta.

10. Podizanje svesti roditelja da bi monitorisali decu da ne koriste lažne informacije da otvore svoje profile kao odrasli, jer je većina socijalnih mreža regulisali pitanje profil za odrasle mlađe od 14 godina, i

11. Sankcionisati zakonom ucenu dece u socijalnim mrežama i održavanje privatnost dece tokom korišćenja interneta.

Br. 06 / 1588
Priština, 31.05.2018

Predsednik Skupštine,

Kadri VESELI

Preporuku dostaviti:

- Vladi Republike Kosova,
- Parlamentarnim grupama, i
- Arhivi Skupštine.